

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, September 2-dikán, 1825.

Török Birodalom.

A' M. Kurír Aug. 16-dikán közlötö a' Konstanczinápolyból Jul. 25-kén indult Török tudósításokat. Ma, ugyan onnét Aug. 10-kén indult Görög tudósításokat közöl. Fájlalhatják a' Görögbarátok, hogy nem olvashatják ezekben az Ibrhim és sergei' elfogattatását, mint sok más Európai ujságokban olvasták. Mikor a' Görögök elfogják, akkor mi is el fogjuk őket fogni; addig csak azt írhatjuk, a' mi történt.

Fenn-Jegyzett ujságunk 106-dik lapján említettük, hogy az Ibrahim Basa' hadi munkálódásainak fészke akkor Tripolitzában volt és hogy a' Hydrai ujságban találatna, de csak nagyon rövid szökből álló jelentés a' felől, hogy a' Mylinél Jun. 25-kén történt tsatát, melly a' Görögöknek volt kedvező, Jul. 5-dikén ismét más, még pedig sokkal nagyobb verekedés követte volna Trikorphanál (nem Triforkánál), de a' mellyet még ekkor némely környülállások kétségesítettek. Azonban csakugyan megvalóságosula ez a' Trikorphai nagy verekedés is. A' Mylinél történt verekedéstől fogva a' Trikorphai verekedésig, melly utólsónak a' Görög fő-vezér Kolokotroni ütközet nevet adott, 's mint olyant úgy is írt-le tulajdon maga, sok, de csak apróbb öszszetsapások történtek. Ezen utólsó nevezetes, mint itt következik: — „

„Tudósítás Generális Colokotronitol a' Görög hadi Ministériumhoz, Magulianából, Jul. 8 dikán: — „

„Mihelyest én az Országlószéktől Jul. 4-dikén reggel megértettem, hogy az ellenség azon iparkodik, hogy Navarin-

hez a' szározra új sergeket szállíttson-ki, azonnal meghatároztam, hogy az Ibrahim Basával Tripolitzánál álló Török serget a' vezérlésem alatt lévő egész armádával megtámadjam, 's őtet megvervén ez által megfoszszam azon reménségtől, hogy magát az Egyiptomból megérkezett öt ezer emberekből álló Arnauta sergellel össze tsatólhassa, melyhez képpent illy rendeléseket adtam az alattam lévő Vezéreknek elejikke. Megparantsóltam, Generális Calliópulo Dömötörnek, hogy a' Valtetzinál lévő tanyát 2000 embereikkel, Generális Canellónak, Pappazonak 's a' fiamnak Gennaeosnak pedig, hogy a' Trikorphanál lévő sántzokat, 3000 embereikkel foglalják-el; midőn egyszersmind Zaimi, Londo, Notara, Petimeza és Suliotti urakhoz is, kik 4000 embereikkel, Lividinél állottak, olly rendelést küldöttem, hogy haladék nélkül Sehrepához vegyék útjokat, hogy ha a' szükség kívánni találja, ők is tüstént kiálhassanak a' síkra. —

„Calliópulo jékor elfoglalta a' kiszabott helyet, a' Lividinél állott Vezérek is még azon nap' estve megérkeztek sergeikkel: hanem mint hogy Deligianni, Pappazoni 's a' fiam Gennaeos és a' többek, útjokban olly tudósítást vettek Londótol és Notarától, hogy ők még nem volnának készek az útnak indulásra, 's következésképpen még azon éjszaka a' kirendelt helyre meg nem érkehetnének: erre nézve Canelló és a' fiam olly vélekedésben lévén, hogy a' Lividinél álló vezérek ki fognak maradni,

ezen éjjel nem raktak-meg Triphorkánál minden helyeket szükséges sergekkel, holott azonközben az én sürgető meghívásomra eme' nevezett Vezérek is megérkeztek Lividitől: Londo pedig és Zaimi, valamint szintén Notara is, 4-dikben estve már Schrepánál állván éjjeli tüzeit azonnal meggyújtották, mellyek az ellenséges Vezért tsapatjainknak megérkezésére figyelmetessé tették, és ő reggel felé sergeinek egy részét Tripolitzától azonnal útnak indította, hogy Trikorhpát, minek előtte ebben ötet a' miénk megelőzőnek, foglalják-el. Azonközben megértvén Degianni és Gennaeos valami levelekből, hogy Schrepához már a' miénk is megérkeztek volna, ők is tüstént útnak indultak Trikophána elfoglalására, 's így történt, hogy az ellenséggel egyszersmind érkeztek-meg Trikorhához, következésképpen ott a' miénk nem minden tanyákat rakhattak-meg fegyveres sergekkel, hanem némely tanyákba ők, némelyekbe pedig az Ibrahim' sergei szállottak-be, melynek a' lett következése, hogy össze tsaptak's oly mérges verekedés fejtődött-ki az öszszetsapásból, hogy ehez hasonló talám még ezen Görög 's Török hadakozás alatt elé nem fordult. Gen. Galipulo hallván, hogy foly a' verekedés, útnak indult Valtetziből, részt akarván belőlle venni, hanem az Egyiptomi lovasság egy térségen az ő sorai közzé olly erővel bevágott, hogy ezek magokat ismét Valtetzihez, előbbeni tanyájokba kénytelenítették vissza vonni. Én éppen ekkor érkeztem-meg Strepába, 's Gen. Notarát egy halomnak elfoglalására küldöttem, a' Calavritai Kapitányok' elibe pedig olly rendelést adtam, hogy tsapatjaikkal egymás halmon Gen. Gennaeos mellett 's rajta felyül formáljanak tsatázó línéát.

„A' tsata 7 órakor kezdődött-el, és még 12 órakor tartott a' sánczok között. Az ellenség azonközben tsapatjainak még

tsak egy részét állította vala ki a' tsatázásra, 's a' más rész Tripolitzá mellett a' térségen elszélledve füvet kaszált, 's tsak bizonyos idő szakaszokban küldözött segítő csoportokat az övéihez valamint szintén én is az enyimekhez.

„Én 12 órakor parantsóltam Londónak, hogy lovasságunkat hozza elé a' tsatázó mezőre 's egy alacsony fekvésű halmon állítsa hadi rendbe: hanem már az ellenség egész erejével kijött vala a' Satrapának Ibrahim Basának személyes vezérlése alatt Tripolitzából, 's telyes rohánással a' fiam Gennaeos' sántzaira ütött, a' ki magát azonközben vitéz módon védelmezte, 's ezen ditsőség' mezején történt, hogy Generális Pappazoni életét feláldozta.

„Már most a' több sántzoknak is nekik fordult az ellenség, 's a' verekedés minden sorainkra kiterjedvén olly vakmerő módon folytattatott, hogy én ilyenre nem emlékezem. Gen. Notara, ki ellen az ellenség legnagyobb erejét fordította vala, mellette az Adjutánsa Panagula Christó legvakmerőbb ellentállás után elesvén 's ő maga is tsak-nem elfogattatván, látta, hogy a' futásnak eredett Korinthusi katonákat vissza nem téritheti 's a' tsatába vissza nem hozhatja.

„Nékünk ezen tsatázó mezőn, Pappazonin 's Panagulán kívül még tizenegy elékelő Tisztjeink ölettettek meg, kiknek neveik: Alonitiotti, Tabaccopulo, Papa-Costa-Bura, Joko, ennek testvére Polichroni, Papastathula, Misti, Isolakopulo, Theodoraki Bazi, Markó Papavlia, és Apostoli Papadopulo, Deligianni, Londo, és Notara is nagy veszedelmek között forogtak, melyből végre a' következett, hogy nekünk a' tsatázó helyett oda kelle hagynunk. Ezen 13 derék tisztjeink, hogy katonáikba bátorságot önhessenek, minden veszedelmeknek megvetésével áldozták-fel életjüket. A' Korinthusi ser-

geknek megfutamodása, mellyet nem soká nagyobbára a' Kalavritabéliek is követtek, végezetre minden sergeinket közönséges elfutásra indították, pedig Görög katona alig esett-el harmincz, az ellenség pedig közel hatszáz embert 's ezek között elékelő tiszteket is többeket elvesztett.

„A' miéink ezen verekedés után ismét mind össze gyülekeztek az Allionestei és Lividi vidékeken: hanem azolta még eddig (Jul. 5-dikétől fogva 8-dikáig) meddig tudniillik ezen Tiszti tudósítás szoll, semmi újabb verekedés nem fordult elé.“

Két nappal ezen verekedés után írtak K o l o k o t r o n i és L o n d ó a' M a i n a i Beihez egy felettebb érzékeny levelet, hogy hazafi társaik' segítségére felbuzdithassák őket. — (Ez a' Mainotta nemzet is Görög nemzet. Ez is Moréán, a' régi Peloponézuson lakik; eredetét a' Spártaiaktól hozza-le. Tartományotskájoknak Maina a' neve, melynek igen bátorságos fekvése van, mint hogy minden felől csaknem járhatatlan hegyek veszik körül. A' Mainották soha meg se' hódoltak mint a' többi Görögök a' Törököknek. A' nemzet nagyságának megítélésére elég megjegyezni, hogy ki állíthat a' tsatázó mezőre 12 — 14 ezer fegyvereseket, kik most nagyon jó segittségére lennének a' Görögök' ügyének. A' tartomány, mellyet laknak, az a' tengeri vidék, a' melly Korontol Matapán felé Kalama nevű vizig terjed. Közel a' part mellett három szigetetskéjek is van, melly nagyon jó kezek' ügyébe esik, kivált a' tengeri ragadozásra nézve. — Ennek a' nemzetnek Fejedelme az a' Petro Bei, kiről ezen Török-Görög hadakozás alatt sokszor írtunk, 's kihez mostan K o l o k o t r o n i és L o n d ó illy buzdító levelet írtak: — „

„Fejedelem Urak, Petró Mauromichali, Demetrius Trupaki, és minden más Spártai Kapitányok!

„Atyafiak! melly sok leveleket vettek ti már töllem, és én egyre se' vettem választ tölletek. Halgatástok nékem szörnyű bizontalankodást okoz, mint hogy sem én sem más okos Görög által nem láthatja halgatástoknak okát. Spárta, mellyet az ő vitézségiért 's hősi próbatételeiért mind ez ideig Görög ország' ékességének tartottak, mostan a' Peloponésus' hanyatlását lágymelegséggel szemlélvén, egész ditsősségét meghomályosítja. De mi okon akar ő ezen alvó-nyavalyában megmaradni? Ezt ne mívelje, hanem sőt inkább fogjon fegyvert, hogy Országunkrol a' veszedelem (melytől Isten oltalmazzon!) fordíttassék-el. Egyéb Görög tartományoknak elnyomása után Spártát se' fogja az ellenség megkímélleni. Alljon tehát ő is tüstént talpra és siessen Paloponézusnak segittségére, ha magát meg akarja tartani.

„Hova maradtak a' Spártai fegyverek illy sokáig? Hova lettek a' Spártaiak? Hova az ők' bátorsága? Hova lett a' Spártai hősi buzgóság! a' hazaszeretet? Miért nem serkennék-fel már valaha? Miért nem sietnek hozzánk legalább most egyszer? Miért botsátják-ki kezeik közzül ezen alkalmatosságot, melly által reménlhetnék, hogy ditsőségeket 's betsületjeket nevelhetik. Melly tunyaság! melly bolondság! melly alszékonyság! 's melly könyörületlenség ez! Spárta nekünk ma legnagyobb kárt teszen! Látja, hogy a' haza veszedelemben forog, 's még se' siet segedelmére!

„Atyafiak! ne maradjatok tovább lágymelegek 's ne alugyatok, hanem serkennetek-fel, 's vezéreljétek-el Spártát azon ditsőségre, a' melly ötet várja. Gondoljátok meg, hogy ha Görög ország elfog veszni (melytől Isten őrizz!) hol keresünk mi

akkor menedéket? Nyugoti vagy Keleti Görög országban? De, hisze' ezeket is elnyomta az ellenség. Barlangokban? Ott az éhség és szomjúság öl-meg. A' hegyeken? Ott is ott van az ellenség. Spárta-ban? De, hisze' ha Peloponézus járomba hajtatik, akkor Spárta is elnyomatatik. Az Európai egyéb országokba? Nagy szégyen lenne a' Görögöknek az, hogy más szabad nemzetek közt mint a' Sidók úgy éljenek. Nints egyéb mit tegyünk, hanem tsak hogy fegyvert fogjunk, 's el-tökéllettséggel verekedjünk, 's vagy győzedelmeskedjünk, vagy pedig mint Leonidások, 's mint Görögökhöz illik, hazánkért és vallásunkért életünkkel áldozzunk.

„Már eleget írtam; már a' berekedésig kiáltoztam! Nem tudom, hogy, mint Patrióta, mitsoda szavakkal buzdíthassam-fel a' Spartaiakat, mitsoda esdekles által gyűjthassak tüzet bennük a' közös haza' védelmezésére! Tsak azt mondom tehát, hogy ha Keresztyén vagy, 's hogy ha ereidben Görög vér foly: siess ide, Hazádnak és Religiódnak védelmezésére, ha szereted ezeket!

„Ha a' tegnapelőtti ütközetnek rossz kimenetele Trikorphanál a' népet megrettentette, legyen tudtára, hogy a' Görögöket tsak az ök' gondatlansága és rendetlensége futamtatta-meg. Mert méltó a' megjegyzésre, hogy az ellenség hat száz gyalogokat és lovasokat vesztett, a' mi vesztésünk pedig tsak harmincz emberekre telt, 's ismét itt Kariténében állunk 4000 emberekkel, 's táplál a' reménség, hogy három vagy négy napok alatt 10 ezeren fogunk a' síkra kiállani. Vervenában is 9000 embereink tan-yáznak, 's mind ezeket meggondolván nem ok nélkül reménlhetjük, hogy az ellenséget, mint más ízben, úgy most is körül vehetjük ezen helyen, hogy ő is itt találjon temető helyet tsontjainak mint a' többek.

„Elvárjuk tehát Spártai rokonaink-tól is a' segedelmet, hogy annál hamarabb semmivé tehessük ellenségünket, 's hogy e-képpen véghez vihessük azt, hogy többé lábait Peloponézusnak földjére kitenni, senki ne mérészelje.

„Siessetek hát Atyafiak! siessetek! a' haza' szeretetére kérünk benneteket! Töb-bet nem mondunk; eleget mondánk! Vá-lasz'tokat várjuk 's az arról való tudósítást, hogy útnak indúltatok. Addig is ma-radtunk jó indulatú hazafi társaitok 's ro-konaitok: — „

Kariténében Jul. 7-kén 1825-ben.

„Kolokotroni.

„Londó.

Ezek eddig, mint Tisztitudósítások, úgy jöttek-ki a' Hydrai ujságnak 130-dik darabjában Jul. 11-dik napján. Ezeket tehát egy okoskodó Ujságíró vagy Olvasó se' hozhatja kétségbe. De ezek tsak Jul. 8-dikáig szolló tudósítások.

Erkeztek más tudósításaink is, de ezeknek valóságáért mi nem valóhatunk kezességet; — Ezekben a' mondatik, hogy a' Görögök a' Trikorphai elszélesztés után részint Kariténében, részint Vervenában össze gyülekezvén, ott Ibrahim Jul. 14-kén ismét reájok ütött, 's a' Görögök onnét is elszéledtek. — Továbbá az is erőssítettik, hogy Jul. 20-dikán ismét nagyon mérges verekedés fordúlt volna elé, ezekről se' a' tsatázás' helye sem egyéb környülállások nem hozatnak-fel, melyre nézve mind ezeket kétségesíteni lehet. Ezen 20-dik Juliusi verekedésben, mondják, hogy Herczeg Ipszily Dömötörnek a' mejjét érte egy puskagolyobis, olly veszedelmesen, hogy elfogattatván Ibrahimnak minden segedelmé mellett, nem soká meg-halt a' fogságban — de mind ezek, mint megjegyzők, tsak

annyi hitelességgel bírnak, hogy még ma szabad őket kétségesítenünk.

Egy S z m y r n a i ügy mondatott szemmel látó tanú azt beszéli, hogy Ibrahim Basa a' Trikorphai szerentsés tsata után magát, a' Hussein-Beivel Sudábol érkezett és mársokszor említett 5200 Arnautákkal özsze tsatolván, sergéderekával és számos ágyúkkal útját Argos felé vette, 's egyéb osztálysapatjait a' Félzigetnek minden részeire széllyel küldötte, hogy a' Görögöknek az özsze serglést sehol meg ne engedjék. Valami hajós Kapitány beszéli, hogy Ibrahimnak némely sergei ismét megmutatták volna magokat Jul. 27-dikén Mylinél, hol Jun. 25-dikén verekedés volt.

Ugyantsak Aug. 16-dikán költ M. Kurirunkban 's a' fennjegyzett lapon közlötünk arról is valami jegyzéseket, hogy a' Görög őrző sereg Messolongiben olly inségre jutott volna, hogy a' várnak feladattatását minden órán lehetett várni. De ez nem valóságosodhatott-meg, mint hogy Hydrából és Spetziából 36 Görög hadi's szállító hajók, többire Briggek, 6 Gyújtókkal, Jul. 18-dika és 21-dike között a' Jóniai tengeren megjelentek, hogy az ott oláldó Kapudán Basa hajós sergét megtámodván, az alatt a' Messolongiban szükségét szenvedő Görög őrző seregnak segítséget vigyenek, melly Görög hajós sereg a' Korfuból Aug. 9-dikén indult tudósítások szerint valósággal meg is jelent a' Missolongi öbölben az ohajtott segedelemmel, és valójában jókor, mert már ekkor néhány napoktól fogva folytak az alkudozások, 's hogy a' segítségnek megérkezése előtt meg nem készülhetett a' Capitulatio, 's hogy a' vár fel nem adatott, tsak annak köszönhetik a' Görögök, hogy a' Török vezérek azt kívánták, hogy Discretióra, kegyelemre, adja-fel magát az

őrző sereg: a' várban találtató Görög vezérek pedig nem nagy bizodalommal viseltetvén a' Török kegyelmességhez, a' lehetőségig huztákvonták a' Capitulatiónak aláírását, míg végre segedelmet kaptak.

Az Egyiptomi hajós seregről azt írják, hogy ismét vissza evezett Alexandriához, hogy az Egyiptomi Vice-Királytól újabb segítséget hozzon a' fija' számára Navarinhez. Ezen új segítséget 10,000 gyalogokból és 2000 lovasokból mondják állani.

Mi lett a' Napoliban felfedeztetett új özszeesküvésből, melyről hasonlóképpen az Aug. 16-kán költ M. Kurirban a' 105-dik lapon emlékeztünk, erről azóltak annyit olvastunk, hogy Frantzia Admirális Rigny a' Sirene nevű Fregáttal Syra szigeténél megjelenvén, az Eparchát, ki a' Jul. 10, 11, és 12-dikén ott előfordult emberfogdosások' alkalmatosságával a' Frantzia Conzúl ellen gorombaságokat követett-el, meghívatta, hogy a' Fregáton jelenjen-meg, hanem az Eparchának ehez semmi kedve nem lévén, Admirális Rigny fegyveres csoportot küldött ki hozzá, 's a' hajójára vitette, 's azután tsak addig maradván Syránál, míg a' Frantzia Conzúlt, hivatalába méltósága szerint ismét betette, maga onné az Eparchával együtt, elevezett, 's ezt, mind gondolták, vagy Hydrára vagy Napoliba vitte, hogy a' Frantzia Országlószéken történt megbántatásért őtet megbüntettesse.

(Trikorpha, Argóstol északra, egy nagy hegy. Ennek tövében találatnak a' Myczénei omlások, mellyeknek neve most Karvathi. Itt verekedtek a' Görög és Egyiptomi seregek Jul. 5-dik napján. — Meglehet, hogy ez a' verekedés szolgálta az Európai Görögbarátoknak azon hír' elterjesztésére okot, hogy Ibrahim Basa fogságra esett volna, mint hogy a' tsata' elején ők úgy ítélték, hogy nékiek ked-

vez a' szerentse, mind addig, míg végre a' Korinthusiak megfutamodván a' többeket is magok után vonták).

D é l i A m é r i k a.

A' Jun. 19-dikén költ Bogotai újságban egy levél tétetett közönségessé, melyet a' Küraszói Belga Helytartó írt a' Kolumbiai Országlószerk' külső dolgokra ügyelő Ministeréhez és a' melyben illy nevezetes szavak fordulnak elé Kolumbiára nézve: —,

„Reménlem, hogy nem soká azt a' jelentést tehetem Uraságodnak, hogy az én Uram a' Belga Király, alkudozásra akar lépni Kolumbiával, melynek a' leszen jól tévő következése, hogy a' Kolumbia és Belgium között fennálló költsönös barátság legalaposabb Egyességre fog által változni, a' melyből mind két Státusokra legnagyobb hasznok fognak következni.“

A' Buenos-Ayresi levelekből úgy látszik, hogy Bolívar már Felső Peruban van, vagy legalább nem soká meg fog oda érkezni, mint hogy a' Buenos-Ayresi Országlószerk' Követségét küldött hozzá oda, hogy néki szerentsét mondasson, 's egyszersmind valami plánomot közöltessen véle, az eránt, hogy Felső Perunak négy tartományait Buenos-Ayreshez lehessen tsatolni. Gondolni lehet, hogy ezen Buenos-Ayresi Követségnek Bolívarhoz lett küldtetése adott alkalmatosságot azon hírnek elterjedésére, hogy Buenos-Ayres a' Bolívar' segedelmével akar ná Brasiliát meghódoltatni.

A' mi Brasilia' ügyét illeti, úgy írnak, hogy az nagyon rossz lábon áll Montevideóban, mint hogy az ellenség' száma a' Valleja' vezérlése alatt, melly e- lébb tsak néhány emberekből állott, már 2000 emberre szaporodott.

Lombard-Velencei Királyság.

A' Velencei Ujságban illy tréfás tudósítás találtatott Aug. 24-dikén a' Párisi Csik-

lag és Journal-des-Debats nevű Ujságvelekről: — „

„A' Párisban Aug. 8-kán kijött Csillag és Journal-des-Debats, illy történetet közölnek Velenczéből Jul. 25-dikéről: „Tegnap délután három óratájban igen rettentés idő kegyetlenkedett Velenceze felett; az esső ügy omlott, hogy alig lehetett száz lépésnyire látni; az essőre kevés idő mulva jég következett, és tyúktojásnyi nagyságú darabok hullottak, 's az ablakokat, mellyek hirtelenséggel be nem tétettek, össze törték; az itt álló hajók a' parthoz tsapattak, 's ha még sokáig így tartott volna az idő, ezen hajók nagy részint mind oda lettek volna 's több e'félék. Ma a' nagy tsatornából három holt testek húzattak ki, 's a' Giudecából is egy. Még sok halászaink nem érkeztek vissza a' nehéz időnek elmulása után, talám nagyobbára a' tengerbe veszték.“

„Eddig terjed a' Párisi ujságok' tudósítása (így végzi a' Velencei Ujság). Ha ezen tudósításban a' Giudecca nem emlittődne, a' Velenceiek nem hihetnék, hogy róllok van a' szó; mert ők semmit se tudnak ezen nehéz időről, 's úgy vélik, hogy a' tudósító vagy tsak tréfálkodott az Ujságírókkal, vagy azt a' nehéz időt, a' melly 1822-ben Aug. 24-dikén történt, írta-meg ismét nékiek. Mi kérjük őket, hogy ezen dátum helyébe Velenceze Jul. 24-kén 1825-ben, tegyék ezt: Velenceze Aug. 24-kén 1822-ben.“

Bétsben, a' marha-húsnak fontja folyó Septemberben 7 ezüst vagy 17 1/2 Bétsi betsű krajtzárra határoztatott.

Magyar Ország.

A' Posonyi Deák ujság szerént olly nagy ott a' Felsőes Királyné koronázatásáért 's átaljában ezen Diétaért való öröm, hogy az egész város új ábrázatba öltözve lenni látszik. Némelly útzák újra kirakattak kövekkel, némellyek most rakattatnak. A' házak mellett a' gyaloglók' számára négy szegletre faragott kövekből

való út készítették, Bétsi mód szerént. A' theátrum kívül-belől egészszen megújított. A' mely hajós hídról már megemlítettük, hogy a' repülő hídon alól fog felállíttatni, már annyira elkészült, hogy a' hajók a' partokon páronként állván, mihelyest parantsoltatik, három óra alatt azonnal készen lehet a' használtathatásra.

Császár és Király Ő Felsége Prybila András Urat, volt Bányász Tanátsost, 42 esztendőknél tovább tartott hűséges és szorgalmatos szolgálataira való tekintetből minden fiu és leány maradékaival egyetemben, Armális által megnemesíteni kegyelmesen méltóztatott a' taxafizetésnek elengedésével.

Ugyan ezen Deák Ujságban olvassuk e' következőket is: — „

„Hozzánk e'képpen írtak Zágrábból Aug. 11-dikén: Nállunk illy szerentsétlenségek fordultak elé; Nem tudjuk mitsoda tartományokból olly farkasok jöttek, melyek a' mezőkön marhákat legeltető gyermekeket elragadozzák 's meg eszik. Így tettek vala már 12 gyermekekkel, melyről N. Zágráb Vármegye tudósíttatván, több mint 4000 embereket gyűjtetett össze részint puskával részint villával 's minden egyéb e'-féle szerszámokkal felfegyverkezve; 's nevezett kártékony vadak' üldözésére még olly jutalomnak ígérése által is büzdította őket, hogy a' ki egy Hiénát megöl, 50, a' ki egy farkast, 10 forint jutalmat fog kapni. Össze kutattak az emberek erdőket, barlangokat, hegyet, völgyet, mindent, de eleintén semmi nyomába nem akadhattak a' mondott vadaknak. Végre azt tanátsolta nékiek egy öreg ember, hogy keressenek az erdőkben valamelly tisztást, a' hol tsak fű legyen. Ezen rétre küldjenek gyermekeket, kik ott szokások szerént, énekeljenek, ugráljanak, játszdjanak; azonban a' rét körül állítsanak puskákat, mint szokás a' vadászokat kiállítani. Mind ezek megeszén, nem soká ött

farkasok jelentek-meg, 's mint az egér után leskelődő matska, a' hasokon mászva közelgettek a' gyermekek felé, 's a' puskások réájok lövén kettőt közzülök ellöttek 's három elszaladott.

„Tegnap itt nállunk ebédelvén a' Zágrábi Ord. Vice-Ispány Úr hitelesen beszélt; hogy ugyan ott e' hónap' 7-dikén ismét három gyermeket kaptak-el és ettek-meg a' farkasok, 's a' negyediket is egy farkasnak szájából, de még életben ragadták-ki az erdőbe kiállított pásztorok. Erősítette a' tisztelt Vice-Ispány Úr, hogy ezen állatok nem farkasok, hanem hienák volnának, mellyek igen kedvellik az emberhúst. Ezen N. Vármegyében már 16 gyermekeket ettek-meg ezen vad állatok.

Budán, Augustus' 22-dik napján kezdődtek a' Tárnokszéknek ülései Nagy Méltóságú Gróf Cziráky Antal etc, Ő Excellentiájának, mint új Tárnok Mesternek előlülése alatt. Ezen Törvénytartásra a' Kir. városok közzül meghívattattak, és követeiket el is küldötték a' következők, ugmint: Buda Oefner Ferencz, Pest Szloboda Mihály, Soprony Wagner Ferencz, Zágráb Andrievich Ignác, Kassa Fischer Károly, Debreczen Tikos István, Eperjes Fuhrman Ferencz, Kis Marton Duzsár János, Temesvár Vlahovits Hilar, Tanátsbéliet. A' következő ülésekben szokás szerént Nagyságos Berzeviczy Pál Úr, a' Nagy Méltós. Királyi Helytartó Tanátsnak Tanátsosa, és Vice Tárnok viselte az előlülést.

Nemes Máramaros Vármegyében Jun. 27-dikén tartatott Mélt. Péch-Ujfalui Péchy János, Udv. Tanátsos Úrnak Fő Ispányi hivatalába lett beiktatása. Ezen fényes munkára Királyi Biztosnak Ő Felsége által rendeltetett Nagy Méltós. Hajnátskői Baró Vétsy Miklós Úr, Cs. Kir. belső Titkos Tanátsos, Nemes Szathmár Vármegyének Fő Ispánnya, a' kit Sárközről Szi-

getre jöttében, ezen várostól mintegy fél-mérföldnyire két Banderium fogadott, u.m. egyik fekete ingben gatyában, és fekete süveggel, másik kék Magyar öltözetben, mind a' kettő Nemességből álló; 's igen válogatott paripákon. Harmadik lovas csapatot a' Nemes Vármegyének Katonái tették, és az Administrációnak Lovagjai. A' városhoz közelebb a' Méltóságos új Fő Ispány Úr ment szemközt gála hintóban, és Ő Excellentiáját a' Királyi Biztos Urat köszöntvén, ezen pompás készületű, és czifra lovakkal díszeskedő kotsira által szállani kérte. Így a' lovagok új sorba állva, a' temérdek sokaság között bevezette-tett Ő Excellentiája, 's a' Mélt. Gróf Teleki udvarban szállott meg. Más nap a' szokott Isteni tisztelet után a' Vármegye Háza udvarában készített levél színbe gyul-tek össze, hol a' Nagy Méltóságú Báró és Királyi Commissárius Úr, először maga megbízatását, azután a' Méltós. Fő Ispány-nak Királyi kineveztetését felolvastatván, szokott mód szerént Ő Felsege nevében a' Fő Ispány Urat hivatalába beiktatá. Ezen közben mind a' Királyi Biztos Ő Excellentiája, mind az új Fő Ispány, mind végre Tekintetes Boronkay Fő Notá-rius Úr fontos beszédeket mondtak, mellyek után igen számos Tábla Bí-rák neveztetvén, a' Vármegye palotájában és más helyeken gazdag vendégségek vol-tak, estve pedig tánczos mulatság.

Nagy-Váradról. — Nemes Bi-har Vármegye a' folyó esztendei Augustus 8-dikán. Nagy Méltóságú Gróf Zichy Fe-rencz, Fő Ispány Úr Ő Excellentiájának elölüllése alatt tisztválasztó gyűlést tart-ván, ennek ki-menetele következő lett, úgymint: első Vice-Ispánnak választatott Tek. Gentsy Lajos Úr; második Vice-Ispánnak Tek. 'Sombory Imre Úr; Fő

Notárius lett Tek. Detrich Miklós Úr; 1-ső, 2-dik, és 3-dik V. Notáriusnak tétettek T. Tisza Lajos, Fényes Jó'set, Bagossy La-jos Urak; Fő Perceptor lett Tek. Fráter Gáspár Úr; Contr. Perc. Ferdényi Jó'sef Úr; Járásbeli Perceptorok T. Kováts Im-re, Fényes Lajos, Fráter Tamás, Lavosy István, és Kalatsy István Urak; Fő Fis-kális Tek. Bige Márton Úr; második, és harmadik Fiskális Bölényi László, és Ga-zsy László Urak; Számvevő Tiszt Ts Ho-dosy Miklós Úr; Archivárius T. Budaházy Antal Úr. — Fő és All-Szolga Biró Urak-ká lettek: a' Várad i Járásban Fő Szolga Biró Tek. Ferdényi Antal Úr; V. Szolga Birák, Tek. Szentiványi Lajos, Do-bozy Lajos, és Gaszner Lajos Urak. — A' Sárréti Járásban: Fő Szolga Biró Tek. Fráter Mihály Úr, Vice Szolga Bí-rák: Tek. Bernáth Lajos, és Török István Urak. — Az Ermelléki Járásban: Fő Szolga Biró Tek. Fényes Károly Úr; Vice Szolga Birák Tek. Csanády Ferencz, Lakatos Aloiz, Fráter Elek Urak. A' Szal-ontai Járásban: Fő Szolga Biró Tek. Klobusiczky Jó'sef Úr, Vice Szolga Birák: Tek. Sztacho Károly, Lakatos Benedek, Thurzó János Urak. A' Belényesi Já-rásban: Fő Sz. Biró Tek. Szarka Gábor Úr; Vice Szolga Birák: Tek. Bartsay Ká-roly és Csothka Antal Urak. — Fizetéssel lévő Tábla-Birák: Tek. Kazinczy Miklós, Bagossy Pál, Mihályi István, és Jakabffy Lázár Urak. — Ezen alkalmatossággal az Ország gyűlésére Követeknek választattak: Cs. Kir. Kamarás Miskolczy István, és 'Sombory Imre Urak.

Ugyan Nagy-Váradról vett tudósítás szerént, ottan hirtelen halállal meghalt Tek. Domokos Lőrincz Úr, előbb ezen Ns Vármegyében több esztendőig volt Fő Jegyző, 's az óta igen érdemes Assessor.